

**До Председателя на научното жури, определено
със заповед Но. Р-109-574/04.12.2020 г.
на Ректора на МУ-Варна**

РЕЦЕНЗИЯ

**От професор д-р Кириен Цветанов Кьосев, д.м.
Началник на Втора клиника по хирургия на ВМА – София**

ОТНОСНО: Конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина и научна специалност „Хирургия“ за нуждите на факултет „ Медицина“, Катедра „Обща и оперативна хирургия“ на МУ- Варна, обнародван в ДВ- бр.86/06.10.2020 г.

В изпълнение на заповед на Ректора на МУ-Варна Но. Р-109-574/04.12.2020 г. и решение на първото заседание на научното жури, съм определен да изготвя официална „рецензия“ като външен член за МУ-Варна.

За конкурса са ми подадени един комплект документи на : д-р **Михаил Стефанов Табаков, д.м.**

Получих всички необходими документи за изготвяне на рецензията, което е съобразено със Закона за развитие на академичния състав в Р.България (ЗРАСРБ), Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински Университет – гр. Варна.

I. Автобиографични и професионални данни на кандидата:

Д-р Михаил Стефанов Табаков е роден на 28.06.1978 г. в гр. София. През 2003 г. завършва Медицински университет – София,

специалност медицина. От 2004 до 2011 г. е лекар в клиника „Спешна хирургия“ на ВМА - София. През 2011 г. постъпва на работа в IV-та хирургична клиника на УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“ София, където работи до февруари, 2017 г. През 2012 г. след конкурс е назначен за асистент към секцията по Хирургия на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“, София. От месец март 2017 г., до момента заема длъжността лекар- хирург в Клиниката по Обща и Ендоскопска хирургия на УМБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕАД, гр. София.

2014г. - придобива специалност по Обща хирургия.

2015 г. – професионална квалификация „Здравен Мениджмънт“ – УНСС, гр. София.

2016 г. – диплома по лапароскопска хирургия от Университета на гр. Страсбург, Р. Франция

2017 г. -защитен дисертационен труд на тема: „Проучване на възможностите за лечение на венстралните хернии с ендоскопски техники“ за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по научната специалност Обща хирургия

Д-р Михаил Табаков е специализирал във Франция, Холандия, Германия, Италия, Великобритания и Турция, от където добива свидетелства за професионална квалификация по обща и лапароскопска хирургия. Владее английски, немски и руски език.

Член е на БЛС, БХД, EDS и EHS.

II. Учебна и преподавателска дейност

Д-р Михаил Табаков удостоверява активна аудиторна и извънаудиторна учебно-преподавателска дейност. Провежда части от лекционните и практическите курсове по „Спешна медицина“ и „Спешна хирургия“ за студенти и специализанти на МУ-София. Д-р Табаков е бил ръководител на множество модули от програмата за специализация по „Хирургия“, „Спешна медицина“, „Урология“ и „Ортопедия и травматология“.

Д-р Михаил Табаков удостоверява 138 часа аудиторна и 520 часа извънаудиторна заетост. В допълнение, е представена референция от директора на УМБАЛ „Св. Ив. Рилски“, която утвърждава д-р Михаил Табаков като водещ специалист в своята област.

III. Научно - изследователска дейност

В обявения конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по научна специалност „Хирургия“, д-р Табаков кандидатства с дисертационен труд за придобиване на ОНС „ДОКТОР“ , 39 реално публикувани научни статии и една глава от колективна монография. 12 от публикациите са в списания, реферирани в световните бази данни Scopus и Web of Science. Останалите трудове са публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, включени в националния референтен списък. От представените публикации, в 7 кандидатът е първи автор, а в останалите е последващ. 22 статии са на Английски език, а останалите – на Български.

Общият импакт фактор (IF) на публикациите, участващи в конкурса е **10,979**.

Цитирания:

Според платформата Google Scholar е цитиран 30 пъти с h-индекс -3 и i10 индекс – 1. За участие в конкурса са представени **4 цитирания**, всичките от които са в международни списания, индексирани в световни бази данни.

Участия в научни форуми:

Д-р Михаил Табаков е автор и съавтор на **41** доклада, представени на научни форуми, като е водещ докладчик в **9** съобщения. **9** от докладите са представени на конгреси в чужбина.

Разпределението на публикациите на кандидата по години е равномерно, което е индикатор за липса на самоцел при публикационната му активност. Резултатите от научно-изследователската дейност на д-р Михаил Табаков имат редица съществени приноси, разделени в следните области:

1. Колоректална хирургия (1, 5, 9, 11, 12, 25, 26, 29, 31, 32)

Голяма част от трудовете в тази област са публикувани в престижни международни хирургични списания. Извършен е системен обзор и мета-анализ на ролята на дренажите след предна резекция на ректума. Редица статии изследват мястото на лапароскопската хирургия при obturating карцином на десния колон. Направен е обзор на наличните до момента знания в световната литература за лапароскопската тоталната мезоректална ексцизия при карцином на ректума. Анализирани са честотата на локални рецидиви, преживяемостта и основните технически принципи. Утвърден е лапароскопски хирургичен метод за лечение на доброкачествените и злокачествените заболявания на дебелото черво. Направено е проучване върху опита на екипа на клиниката по хирургия на УМБАЛ „Св. Ив. Рилски“ с радикалните лапароскопски резекции на ректума по повод ректален карцином за 9 годишен период и повече от 150 завършени лапароскопски интервенции.

Извършен е сравнителен анализ на две техники за хирургично лечение на хемороиди : Хемороидектомия с Ligasure и стаплерова хемороидопексия върху 124 пациенти с хемороиди от трета и четвърта степен. Докладвани са резултатите от пилотното прилагане в страната на рекатоаналната мукопексия за лечение на високостепенната хемороидална болест.

2. Хирургия на предна коремна стена (8, 14, 23, 24, 27, 40)

Публикациите засягат различни проблеми на хирургията на предна коремна стена, като акцентът е поставен върху ендоскопските техники за херниорепарация. Анализирана е кривата на обучение при въвеждане на тоталната екстраперитонеална херниопластика, като е посочена необходимостта от минимум 50 операции за преодоляването ѝ. Проучени са всички етапи на интраперитонеалната он-лей пластика (IPOM и IPOM+) и е направен сравнителен анализ на лапароскопската и конвенционалната пластика на вентрални хернии. Изучени са особеностите на лапароскопската вентрална херниопластика при болни с наднормено тегло, както и качеството на живота след лапароскопска вентрална херниопластика. Специално внимание е обърнато на случаите с

множество дефекти в различни области на коремната стена и са обсъдени възможностите за тяхното ендоскопско лечение.

3. Спешна хирургия (1, 3, 8, 10, 12, 20, 21, 30, 33)

Трудовете в тази област са пряко отражение на дългогодишната работа на д-р Табаков в клиниката по спешна хирургия на ВМА- София и IV та хирургична клиника на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ и засягат почти всички спешни състояния в хирургията. Освен представените трудове в областта на военната и травма хирургия и на острия холецистит и апендицит, други трудове изучават приложението на лапароскопските хирургични техники за лечение на перфорирания улкус и на тънкочревния илеус. Изучени са и причините за конверсия при лапароскопия по повод чревна непроходимост. Представени са и някои казуистични случаи, третирани успешно по лапароскопски път, като например тънкочревна инвагинация, в следствие на метастази от меланом, както и на коло-колична инвагинация с водещ липом на мезоколона. Натрупаният опит с миниинвазивните техники, позволява да бъдат прилагани успешно при все повече спешни състояния. Така се минимализира вредното влияние на травмата върху коремната стена, свързана неминуемо с всяка лапаротомия, върху възстановяването на пациента.

4. Хирургия на диафрагмата (15, 28)

Разработен и въведен в хирургическата практика на клиниката по хирургия на УМБАЛ "Св. Иван Рилски" метод за лапароскопско лечение на хиатални хернии. Анализирани са резултатите и усложненията. Проследено е качеството на живота след лапароскопска крурорафия на диафрагмата и фундопликация по метода на Нисен. Разработен и въведен в хирургическата практика на клиниката по хирургия на УМБАЛ "Св. Иван Рилски" метод за лапароскопско лечение на рецидивни хиатални хернии. Описан е метод за миниинвазивно хирургично лечение на херния на Моргани, като видео на случая е част от престижния виртуален университет на института IRCAD, гр. Страсбург, Франция.

5. Травма хирургия (7, 13, 35)

Голям брой публикации са посветени на увредите при взривна и огнестрелна травма, поведението при масово постъпване на пострадали както и на разликите при такива инциденти във военни и цивилни условия. По темата е изнесен доклад на Европейския Конгрес по травма и спешна хирургия във Валенсия през 2018 г. , като последният е публикуван в Eur. J. Trauma Emerg. Surg.

Оригинален принос в национален мащаб са детайлните изследвания върху мястото на „damage control“ хирургията и „damage control“ ресусцитацията при тежките военновременни и цивилни наранявания. В областта на „damage control“ хирургията трудовете хвърлят светлина върху показанията, тактиката, техниката, усложненията и дългосрочните резултати. Те подчертават, че спазването на точните индикации и навременното приложение води до спасяването на живота на доскоро считаните за „неспасяеми“ пострадали.

Иновативни за България са трудовете посветени на „damage control“ ресусцитацията, която представлява важен, нехирургичен подход за подобряването на преживяемостта. В тях е извършен анализ на основни принципи и ролята на прясната цялостна кръв, прогностичната стойност на различните съотношения на кръвните компоненти, ефективността на рекомбинантните фактори на кръвосъсирване и инхибиторите на фибринолизата. Резултатите са популяризирани на редица наши и международни конгреси.

6. Отворен корем (37, 38)

Представен е обзор на техниките за временно затваряне на корема, акцентирайки върху предизвикателствата пред хирурга въпреки натрупания значителен опит, както и критично разглеждат резултатите от съвременните проучвания. Представен е систематичен обзор и мета-анализ на проучванията сравняващи техниките с и без негативно налягане. Анализът установява значимо по-ниска смъртност при техниките с негативно налягане, както и скъсен престой в интензивна клиника на фона на сравнима честота на следоперативни усложнения, което подкрепя

безопасността на методиката. Съвременните подходи към отворения корем, и по-специално мястото на негативното налягане, са популяризирани на редица конгреси в България, Сърбия, Полша, Италия.

7. Негативно налягане в хирургичната практика (5, 9, 30, 35)

Трудовете в тази област допринасят за научната обосновка на техниката, водещо до по-адекватното ѝ прилагане в съвременната хирургична практика. За първи път в страната е приложена техниката за лечение на обширни раневи дефекти, резултатите, от която са предствани още през 2010г. Изследвана е ефективността на негативното налягане, при дълбока хирургична инфекция в съчетание с фасциална дехисценция, гангрената на Фурние, както и при военновременните наранявания и комплексните рани. Направен е задълбочен анализ на използването на вътрелуменно отрицателно налягане при третирането на инсуфициенции на ниски колоректални анастомози. Определени са индикациите за приложение на методиката

8. Редки случаи (2, 8, 12, 34, 40)

Макар, че от гледната точка на медицината базирана на доказателствата съобщенията на случаи са с ниска доказателствена стойност, кандидатът представя редица уникални и добре документирани случая, публикувани в престижни списания . Някои от тях са публикувани за първи път в световната литература. Пример за това е случая на пациентка със синхронен метастатичен папиларен карцином и Неходжкинов Б-клетъчен лимфом в трети стадий, при който след мултидисциплинарно лечение е постигната пълна ремисия и пациентката все още е жива 4 години след началото. Друг случай описва тънкочревна инвагинация в следствие на метастатичен малигнен меланом, опериран посредством миниинвазивни хирургични техники. Съобщен е и случай на коло-колична инвагинация с водещ липом на мезоколона, третиран успешно с лапароскопска разширена дясна хемиколектомия. Интересен е и казусът на заклещена ингвинална херния при жена с плъзгане на лява тръба и яйчник, ангажиран от лейомиом, наложил резекция. Не на последно място е и случаят с животозастрашаващо ретроперитонеално

кървене след отворена ингвинална херниопластика, при който е приложен класическа damage control хирургия.

Всички случаи са съпроводени с детайлен анализ на литературата и са изцяло с дидактична насоченост.

9. Болест на Крон (18)

Макар и рядка, болестта на Крон (БК) е с голяма социална значимост поради засягането на предимно млади хора в трудоспособна възраст, необходимостта от продължителна медикация, чести хоспитализации, хирургични интервенции и трайна инвалидизация в част от случаите.

Направен е съвременен, базиран на доказателствата обзор на ефективността на различните интервенции. Анализирани са и мястото на лапароскопската хирургия, рисковите фактори за следоперативни усложнения и рецидиви, както и следоперативното проследяване. Проучена е зависимостта между типа на извършената илеоколична анастомоза и следоперативните инсуфициенции след операции за терминален илеит.

10. Нови техники в лапароскопската хирургия (16, 17, 19, 39)

Разработени са и са въведени в хирургическата практика на клиниката по хирургия на УМБАЛ "Св. Иван Рилски" методи за лапароскопска холецистектомия и апендектомия през един разрез.

Направен е обзор на наличните до момента знания в световната литература за лапароскопските техники през един разрез, като са разгледани наличните комерсиални сетове и некомерсиални методи.

Анализирани са съвременните тенденции за развитие на миниинвазивните техники.

Критично са разгледани възможностите и ограниченията на миниинвазивния подход в резекционната хирургия на черния дроб по повод доброкачествени и злокачествени заболявания, като е анализиран световния опит.

Заключение: Д-р Михаил Стефанов Табаков е изграден и ерудиран учен, хирург и преподавател. Резултатите от обобщението на представените ми документи относно научно-изследователската и научно-преподавателска дейност на кандидата надхвърлят минималните изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Р.България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински Университет – гр. Варна. Въз основа на това гласувам положително и препоръчвам на Научното жури да избере д-р Михаил Табаков за „Доцент“ по научна специалност „Хирургия“.

25.01.2021

Член на научното жури:

/Проф. д-р Кириен Къосев, д.м./